

Nieuwe bodemziekte breidt zich uit

De laatste jaren hebben wij u op de hoogte gehouden van een nieuwe bodemziekte, die niet wordt veroorzaakt door het rhizomanievirus.

De verschijnselen lijken er wel een beetje op, maar er is ook gelijkis met verticillium-verwelkingsziekte. Het enige wat wij tot nu toe konden aantonen was het bietenbodenvirus (BSBV), dat normaal weinig schade veroorzaakt. Gevolgen van aantasting door deze ziekte zijn lage suikergehalten (14%) en wortelgewichten. Aanvankelijk bleef dit beperkt tot Zeeuwsch-Vlaanderen, waar dit probleem al langere tijd speelde. De laatste twee jaar is het echter ook gevonden in andere delen van Zuidwest-Nederland, Groningen, de Haarlemmermeer en Flevoland.

Foto 1

Onderzoek op drie verschillende plaatsen heeft uitgezonden dat verticillium niet de oorzaak van deze ziekte is. Normaal doet BSBV weinig schade, het is echter mogelijk dat het hier om een agressieve variant gaat. Dit virus wordt ook door de schimmel *Polymyxa betae* overgebracht.

Uit verkregen informatie blijkt dat in de Flevopolder al in 1997 de eerste lage suikergehalten voorkwamen (bij rhizomanierassen) op bedrijven die daarvoor hoge gehalten (17%) kenden. Op dezelfde percelen konden wij dit jaar ernstige aantastingen door deze ziekte waarnemen. Het lijkt erop dat de verspreiding net zo snel gaat als bij rhizomanie.

Hoe ziet deze ziekte er uit:

- de zijwortels van de bieten sterven vanaf eind mei af, maar er worden geen wortelmatten gevormd zoals bij rhizomanie. Bij ernstige aantasting kunnen de vaatbundels wel bruin kleuren, maar dit is slechts zelden het geval. De penwortel blijft tot aan de oogst een redelijke vorm behouden, maar is wel kleiner;

door eerst gedeelten van het blad en vervolgens hele bladeren sterven;

- wanneer de meeste bladeren zijn afgestorven, worden nieuwe hartbladeren gevormd, die op hun beurt weer aangetast raken enz. enz.

Vooraf in Flevoland werden ook nog andere verschijnselen gevonden in percelen waar naast deze nieuwe ziekte ook rhizomanie voorkwam. Eind mei waren daar al planten die er uitzagen als 'blinkers' (de gevoelige planten in een ras met resistentie tegen rhizomanie). Normaal tonen blinkers alleen een lichtgele verkleuring aan het eind van de zomer. Van deze vroege 'blinkers' sterft het bladapparaat (zie foto 4) en soms zelfs de gehele plant (zie foto 5). Het is dus niet onmogelijk dat

wij met twee vormen van deze ziekte te maken hebben.

Tot nog toe heeft onderzoek uitgezonden dat alle rassen met resistentie tegen rhizomanie gevoelig zijn.

Foto 2

Foto 3

Foto 4

Foto 5

- omstreeks juni beginnen de bladeren lichte vlekken tussen de nerven te vertonen, deze verkleuren via geel naar bruin (zie foto 1, 2 en 3);
- de bruine vlekken gaan in elkaar overlopen, waar-

Bij de rassen zonder specifieke resistentie is dat iets minder. Speciale rassen met resistentie tegen BSBV lijken voorlopig nog geen uitkomst te bieden.

De komende jaren zal aan het onderzoek naar deze ziekte hoge prioriteit worden gegeven.

Wij roepen iedereen op deze verschijnselen in zijn/haar bieten aan ons of aan de suikerindustrie te melden en grondmonsters in te sturen. Vergeet niet een diagnoseformulier bij te voegen.

W. Heijbroek

Rubriek onder verantwoordelijkheid van
Instituut voor Rationele
Suikerproductie
Postbus 32
4600 AA
Bergen op Zoom
Telefoon:
0164 274400
Fax: 0164 250962
E-mail: irs@irs.nl
Internet:
<http://www.irs.nl>
Eindredactie:
J. Maassen

IRS
INFORMATIE